

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

INCYDENT 2020/3923

UCHWAŁA

z dnia 21 grudnia 2022 r.

Rodzaj, typ statku powietrznego:	Samolot, Boeing 777
Znaki rozpoznawcze SP:	EC-MUA
Data zdarzenia:	30 grudnia 2020 r.
Miejsce zdarzenia:	Sektor DTC ACC Warszawa

Po analizie zgłoszenia i zebranych materiałów, dokonanej przez członka PKBWL, działając na podstawie art. 135 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (z późn. zm.) oraz § 18 Rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie wypadków i incydentów lotniczych, Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych uznała, że:

1. Zdarzenie miało następujący przebieg:

Samolot Boeing 777 o znakach rozpoznawczych EC-MUA (dalej nazywany „Boeing”) wykonywał lot z lotniska MUSC (Republika Kuby) na lotnisko EPWA.

W czasie, gdy samolot Boeing zbliżał się do TMA Warszawa nastąpiła reorganizacja pracy APP Warszawa. O godz. 09:36:40¹ kontroler ruchu lotniczego objął stanowisko EC² APP Warszawa (dalej nazywany „EC APP”). EC APP polecił PC³, jako jego bezpośredni przełożony, opuszczenie stanowiska i pozostanie w trybie gotowości w razie potrzeby rozdzielania stanowisk EC i PC. Kontroler wykonał polecenie i przeszedł kilka metrów do stanowiska SC⁴ APP w kierunku środka sali operacyjnej. EC dokonał tym samym połączenia stanowisk operacyjnych EC i PC APP Warszawa i rozpoczął pracę w trybie SPO⁵, co było niezgodne z zapisami rozdziału 5.2.2 „INOP APP EPWA”. EC APP pozostał jedyną osobą pracującą operacyjnie w organie kontroli ruchu lotniczego APP Warszawa. W tym czasie w rejonie odpowiedzialności APP Warszawa nie było żadnego ruchu.

O godz. 09:38:50 EC APP zalogował się do systemu PEGASUS_21. Następnie EC APP odebrał telefon komórkowy i prowadząc rozmowę opuścił stanowisko operacyjne.

¹ Czas w uchwale wyrażono według LMT = UTC + 1 h.

² EC – Executive Controller, kontroler wykonawczy.

³ PC – Plannig Controller, kontroler planujący.

⁴ SC – Senior Controller, senior kontroler.

⁵ SPO – Single Person Operation, tryb pracy jednoosobowej.

Później EC APP podszedł w pobliże stanowiska SC APP i tam prowadził rozmowę z kontrolerem, który pozostawał w gotowości do podjęcia pracy operacyjnej na stanowisku PC APP.

O godz. 09:41:35 EC ACC Warszawa polecił załodze samolotu Boeing nawiązanie łączności z APP Warszawa. Załoga samolotu Boeing wywoływała APP Warszawa o godz. 09:41:42, 09:42:00 i 09:42:16. W związku z brakiem odpowiedzi załoga ponownie nawiązała łączność z ACC Warszawa. EC ACC Warszawa potwierdził, że częstotliwość była właściwa i ponownie polecił załodze nawiązanie łączności z APP Warszawa. Po wydaniu tego polecenia EC ACC Warszawa zadzwonił do APP Warszawa, ale po 45 sekundach oczekiwania zrezygnował z połączenia. Ustawienie systemu VCS na stanowisku operacyjnym spowodowało, że wywołanie było sygnalizowane krótkim dźwiękiem, a następnie miganiem odpowiedniego pola na ekranie tego systemu. EC APP pozostając w rejonie stanowiska SC APP, około 10 m od własnego stanowiska operacyjnego APP Warszawa, nie był w stanie reagować na wymagające tego wezwania radiowe lub połączenia telefoniczne.

Załoga samolotu Boeing wywołała APP Warszawa ponownie o godz. 09:42:45 i 09:43:00. W związku z brakiem odpowiedzi załoga po raz drugi wróciła na łączność z ACC Warszawa.

Jeden z kontrolerów ACC Warszawa udał się w rejon stanowiska APP Warszawa i zobaczył, że na stanowiskach operacyjnych nie było nikogo. O godz. 09:43:20 kontrolerzy ACC Warszawa zwrócili uwagę na ten fakt SC APP.

O godz. 09:43:30 EC APP wywołał załogę samolotu Boeing, ale nie otrzymał odpowiedzi, ponieważ załoga powróciła na łączność z ACC Warszawa. O godz. 09:43:50 EC ACC Warszawa trzeci raz polecił załodze samolotu Boeing nawiązanie łączności z APP Warszawa. O godz. 09:43:55 Załoga wywołała APP Warszawa, a EC APP odpowiedział na wywołanie. Dalsze podejście do lądowania odbyło się bez problemów.

2. Przyczyna zdarzenia:

Nieuzasadnione opuszczenie stanowiska operacyjnego przez jedyne go kontrolera pracującego w organie Kontroli Zbliżania.

3. Okoliczność sprzyjająca zaistnieniu zdarzenia lotniczego:

Podjęcie przez EC APP decyzji o pracy w trybie SPO bez obsadzenia stanowiska SC APP, co było niezgodne z zapisami rozdziału 5.2.2 „INOP APP EPWA” i właściwą analizą bezpieczeństwa.

4. Komisja akceptuje następujące działania profilaktyczne zaproponowane przez podmiot badający:

Nie sformułowano.

5. Ponadto Komisja określa dodatkowo następujące zalecenia dotyczące bezpieczeństwa:

Nie sformułowano.

Nadzorujący badanie

.....
(podpis na oryginale)

Przewodniczący Komisji

.....
(podpis na oryginale)